

det lykkedes ogsaa Ministeren at faa Landstinget til at følge sig. Dog ikke ganske. Naar man nu staar overfor nye Millionbevillinger, nye Eksperimenter ved Hvide Sande-Kanalen, finder jeg Anledning til at henvise til den Stilling, Landstinget indtog ved den Lejlighed. Medlemmerne kan deraf se, hvor vanskeligt Rigsdagen er stillet, at Rigsdagen overhovedet slet ikke længere er frit stillet i denne Sag. Landstinget vedtog at ændre Lovforslaget saaledes, at der blev Tale om en delvis Lukning af Hvide Sande-Kanalen, og desuden nedsatte Tinget det Beløb, Regeringen havde stillet Forslag om at anvende til Bygning af Molerne. Regeringen havde efter Kommissionens Overdragelse og Forslag krævet 994,000 Kr., men Landstinget siger i sin Betænkning, hvoraf jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal læse et lille Uddrag, følgende: „I det af Regeringen den 27. Marts i Aar i Folketinget forelagte Lovforslag stilledes der Krav om 994,000 Kr. Naar Flertallet foreslaar at nedsætte denne Sum til 900,000 Kr., sker dette særlig, fordi man ønsker at fremhæve Nødvendigheden af, at der fra Statens Side ved Udførelsen af saadanne Foretagender udvises den størst mulige Økonomi.“ Jeg synes egentlig, det var et genialt Paafund, Landstinget her havde faaet: at det kunde nytte noget overhovedet at stille Forslag om at nedsætte det Beløb, her var Tale om. Det var fuldkommen ligegyldigt, om der havde staaet 1 eller 1½ Million: naar man havde begyndt paa at bygge Værkerne ved Hvide Sande, maatte man nødvendigvis bruge de Penge dertil, som skulde til. Det var derfor ganske urimeligt af Landstinget at nedsætte Beløbet; thi selv om man havde den største Lyst — hvad jeg for øvrigt forudsætter, at alle har haft — til at spare, vilde det være ganske umuligt baade for Ministeren og for Vandbygningsdirektionen at spare noget af det, man her tilsigtede at spare. Vi har ogsaa set, at Landstinget i Aar har været med til at bevilge et ubegrænset Beløb til en fortsat Retablering af Værkerne ved Hvide Sande.

Nu staar vi overfor Spørgsmaalet om at bevilge nye Millioner til Ordningen af Afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord. Enten maa man lukke den gravede Kanal eller ogsaa sikre den ved Indbygninger — nogen anden Udvej gives ikke —, og hvad enten man vil gøre det ene eller det andet, er det givet, at det vil koste meget store Summer. Jeg kan sige, at der findes

overhovedet ingen, som med blot tilnærmelsesvis Sikkerhed kan angive, hvor meget det vil koste, i alt Fald ikke, hvis man vil fortsætte med Sikringsarbejdet. Regeringens Lovforslag gaar, som allerede nævnt, ud paa at lukke Kanalen — Regeringen har sagt: midlertidig, Mindretallet har sagt: permanent, det kommer for saa vidt ud paa eet —, samtidig at grave et nyt Udløb for Fjorden nede ved Gødelen, altsaa langt længere Syd paa, og endelig at nedsætte en Kommission, der skal overveje Sagen og derefter stille nye Forslag. Vi har ikke kunnet tiltræde dette Forslag, fordi det ikke fører til nogen endelig Løsning. Omkostningerne er i Regeringsforslaget anslaaede til 800,000 Kr. og er nu efter Vandbygningsdirektørens Opfordring forhøjede til 850,000 Kr., men man kan ikke mene, at man dermed er færdig. Først naar man har set, hvad den Kommission, der foreslaas nedsat, vil, kan man danne sig et Begreb om, hvad der mere skal til. Det er i alt Fald givet, at hvis man vil blive ved et Udløb nede ved Gødelen, maa man befæste dette — derfor har man Vandbygningsvæsenets Ord, ikke een, men mange Gange —, og disse Befæstningsarbejder vil blive meget kostbare og kostbarere, jo længere man gaar Nord paa. Ingeniørkommissionen angav i sin Betænkning, at hvis man vil grave en Kanal og befæste den — og det maa man gøre ved en hvilken som helst Kanal, det har Erfaringerne tydelig nok vist — Syd for Aargab vil det koste 3,2 Mill. Kr., en Kanal ved Skodbjerg vil koste 4 Mill. Kr., en Kanal ved Hegnet 3,2 Mill. Kr., og en Kanal ved Gødelen — en Kanal, som altsaa maa befæstes, hvis den skal opretholdes — vil koste 2,4 Mill. Kr. Derfra maa drages det Beløb, som man den Gang regnede med vilde være nødvendigt for at lukke Hvide Sande Kanalen, nemlig kun 300,000 Kr. Man vil se, at det alligevel vil koste over 2 Mill. Kr. at befæste en Gennemgravning nede ved Gødelen, og det vil, som sagt, koste endnu mere, hvis man gaar længere Nord paa. Man kan naturligvis opgive Kanalen ved Gødelen og gaa helt ned til den gamle Nyminde Kanal, altsaa vende tilbage til de gamle Forhold, men det vilde dog være lidet tilfredsstillende, om vi, efter at have ofret mange Millioner, endelig skulde komme til det Resultat: at vende tilbage til det oprindelige, som heller ikke tilfredsstillede en meget stor Del af Befolkningen omkring Ringkøbing Fjord. Tilsvarende Beregninger foreligger senere.